Đọc xét nghiệm cơ bản trong bệnh lý Thận

TS.BS Lê Phạm Thu Hà

Urobilinogen	1.6	1.6 - 16	umol/L
Glucose	Âm tinh	Âm tinh	mmol/L
Bilirubin	Âm tinh	Âm tính	
Ketones	Âm tính	Âm tính	mmol/L
S.G	1.025	1.010 - 1.03	0
Ery	+++ (250)	Åm tinh	RBC/uL
рН	5.5	5-6	
Protein	++ (1)	Ām tinh	g/L
Vitrite	Âm tính	Âm tính	
	++ (75)	Âm tinh	WBCI
eukocytes	Âm tính	Âm tinh	mmol

Clin Lab. 2006;52(3-4):149-53.

Investigations of ascorbic acid interference in urine test strips.

Nagel D1, Seiler D, Hohenberger EF, Ziegler M.

Author information

Abstract

Ascorbic acid at higher concentration in urine samples can lead to false negative results in a number of urine tests, with a potential risk of clinical findings being overlooked, particularly with glucose and hemoglobin. For this reason, the ascorbic acid status of urine samples should always be routinely known so as to establish what adjustment needs to be made. A much better approach, however, is to use a

ngoài 2 thông số gluco và Hgb bị ảnh hưởng bởi ASc còn có leucocyte. khi đọc TPTNT thì đọc ASC trước. neeus nó bình thường thì mới đọc mấy cái kết quả khác. nồng độ ASc càng cao thì ảnh hưởng càng nhiều(ảnh hưởng quá trình lên men...)

- xét nghiệm nước tiểu là định tính, bán định lượng.) chỉ gợi ý, ko giúp xác định chẩn đoán--> không có kết luận tiểu đạm ngưỡng thận hư dựa vào TPTNT.
- bình thường nước tiểu có dạm nhưng là đạm trọng lượng phân tử thấp, protein tamm horsfall bản chất là protein do tế bào ống thận bài tiết, bảo vệ biểu mô tránh tác dụng độc hại của nước tiểu)

Xét nghiệm BÁN ĐỊNH LƯỢNG

và chỉ là XN để tầm soát do rất dễ bị ảnh hưởng bởi các yếu tố khác

TIỂU ĐẠM Ở TRỂ EM

TPTNT: PRO Mẫu NT 1 thời điểm: uPCR và uACR (tại BV NDD1 chỉ làm đc uPCR Mẫu NT 24h: pro niêu 24h

	Que nhún	g Màu sắc	Nồng độ protein niệu (g/L)	
Mbåna tiểu đong	Âm tính	Yellow	Không ý nghĩa	
Không tiểu đạm	Vết	Light yellow-	<0.2	
		green		
Tiểu đạm ÍT	1+	Yellow-green	0.3	
Tica aqiii ii	2+	Green	1.0	
Tiểu đọng NH HỆH	3+	Green-blue	3.0	
Tiểu đạm NHIỀU	4+	Blue	>20	

theo dõi đạm niệu ở mấy đứa HCTH: từ ngày thứ 5, bằng que nhúng 3 thông số

Que nhúng 3 thông số: pH, PRO, GLU PRO: VÀNG, XANH LÁ CÂY, XANH LÁ CÂY ĐẬM Không tiểu đạm, tiểu đạm, tiểu đạm nhiều

MÃ TÀI LIỆU PR-TM-BI-021	TÊN XÉT NGHIỆM Nước tiểu 10 thông số (má	KÉT QUẢ y CYBOW)	CSBT	ĐO,N Nİ
	Urobilinogen Glucose Bilirubin	1.6 Âm tính Âm tính	1.6 - 16 Âm tính Âm tính	umol/L mmol/L
	Ketones S.G Ery pH	Åm tính 1.000 ++ (50) 6.0	Âm tính 1.010 - 1.030 Âm tính 5 - 6	mmol/L RBC/uL
	Protein Nitrite Leukocytes	++ (1) Âm tính Âm tính	Âm tính Âm tính	g/L
PR-TM-BI-018 PR-TM-BI-009	ASC * Định lượng Protein Định lượng Creatinin	Âm tính 1.312 3.207	Âm tính Âm tính < 0,15 8.85 - 16	WBC/uL mmol/L g/L mmol/L

ở Nhi đồng 1 chỉ làm chỉ số uPCr(tỷ lệ protein/creatinin niệu) chứ ko làm uACR. và đơn vị áp ụng ở đây là mg/mmol)(không có đơn vị mg/mg)

đạm niệu 24h thì nhớ đơn vị là g/24h, thể tích nước tiểu đơn vị là lít (L)

2 1 1		The second of the second	Friong:	1
NÃ TÀI LIỆU	TÊN XÉT NGHIỆM Xét Nghiệm Sinh Hóa	KÉT QUẢ	СЅВТ	ĐƠN VỊ
A STREET OF STREET STREET		0.59	0.05 - 0.08	g/24h

TIỂU ĐẠM Ở TRỂ EM

Xét nghiệm nước tiểu	Bài tiết protein bình thường	Bài tiết protein bất thường	Tiểu đạm ngưỡng thận hư
Que nhúng	Âm tính/vết	≥ 1 +	
 Tỉ lệ protein/creatinin (mg/mmol) (uPCR) • Tuổi ≥ 2 • Từ 6 tháng đến 2 tuổi 	≤ 20 ≤ 50		ngưỡng thận hư chia iữa bình thường và >200
 Bài tiết protein 24 giờ Tuổi > 6 tháng (mg/m²/giờ) Tuổi < 6 tháng (mg/m²/giờ) 	≤ 4 ≤ 8	>4	>40 >40

Hội chứng thận hư

- 1/ Tiểu đạm ngưỡng thận hư:
- Protein niệu 24 giờ: > 1 g/m²/ngày hoặc > 40 mg/m²/giờ
- uPCR > 200 mg/mmol
- 2/ Giảm albumin máu: albumin máu < 2.5 g/dL
- $3/ Phù (\pm)$
- 4/ Tăng lipid máu (±)

bây giờ chẩn đoán HCTH chỉ có 2 tiêu chuẩn chính là: tiểu đạm ngưỡng thận hư và giảm albumin máu.

- HCTH: cơ chế chính là mất protein qua nước tiểu. giảm albumin máu là thứ phát, còn phù và tăng lipisd máu là phụ thôi, có không cũng được.
- bilan lipid không cần đề chẩn đoán HCTH, khi nào có rối loạn cần kiểm soát mới làm. cái này chi ko nói rõ là trường hợp cụ thể nào. mấy bạn hỏi thêm chị nha

Tính diện tích da cơ thể (BSA)

• BSA (BODY SURFACE AREA) (m²) =
$$\sqrt[2]{\frac{\text{CÂN NẶNG (KG)X CHIỀU CAO (CM)}}{3600}}$$

Ví dụ: Bé gái 6 tuổi, cân nặng 20 kg, chiều cao 120 cm. Đạm niệu 24 giờ (V=1,2 lít) = 1,5 g

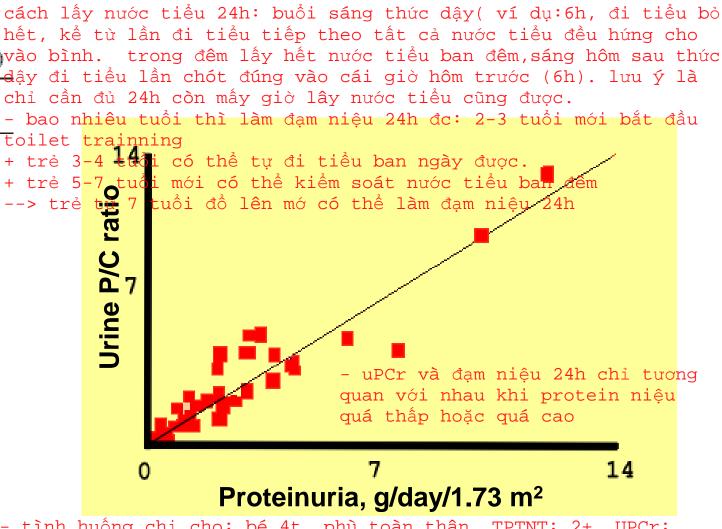
BSA = 0.82 m^2 Đạm niệu 24 giờ = $1.82 \text{ g/m}^2/24 \text{ giờ}$ spot urine chỉ được 1 ưu điểm là thuận tiện chứ chẩn đoán theo dõi bênh cần NT 24h

ưu điểm của mẫu 24h so với nước tiểu 1 thời điểm.

Table 2. Advantages of 24-h urine versus "spot" urine testing in monitoring chronic kidney disease (the column containing the dot indicates the advantage

	24-h Urine	"Spot" urine
Convenience		•
Accuracy of proteinuria rate estimate	•	
Estimate of nutrient intake	_	
sodium	•	
protein	•	
water .	•	
potassium	•	
Detects change in urine	•	
creatinine		
Proven to predict kidney disease	•	
progression		

^{*} At most laboratories the charge is the same for analysis of a spot or 24-h urine specimen.

- tình huống chị cho: bế 4t, phù toàn thân, TPTNT: 2+, UPCr: Adapted from Ginsberg et al., NEJM, 309:1543, 1983.

--> lấy nước tiểu sáng sớm làm UPCR, nếu khó hơn nữa thì đặt thông tiểu lấy nước tiểu 24h.

tuy nhiên, trên lúc đi lâm sàng có 1 bé 15 tuổi UPCR< 200 mg/mmol thì điều làm tiếp theo là làm đạm niệu 24h (do tuổi nó trên 7 rồi))

Tăng huyết áp ở trẻ em AAP 2017

BN VCTC thì 2 tổn thương cq đích thường gặp nhất là phù phổi cấp và bệnh não do THA

cách chọn size túi đo HA cho bệnh nhi? NĐ1 có bao nhiều size?

	Trẻ từ 1 đến <13 tuổi	Trẻ≥ 13 tuổi
Huyết áp bình thường	< bách phân vị 90	<120/80 mmHg
Huyết áp tăng (elevated BP)	≥BPV 90 tới <bpv 95="" hoặc<br="">120/80 mmHg tới <bpv 95<="" td=""><td>120-129/<80 mmHg</td></bpv></bpv>	120-129/<80 mmHg
Tăng huyết áp giai đoạn 1	≥BPV 95 đến <bpv +="" 12<br="" 95="">mmHg hoặc 130/80 đến 139/89 mmHg</bpv>	130/80 đến 139/89 mmHg
Tăng huyết áp giai đoạn 2	≥BPV 95 + 12 mmHg hoặc ≥ 140/90 mmHg	≥ 140/90 mmHg

⁻ đo HA tối thiểu 3 lần.

⁻ ngoài mấy cái THA ở trên ra còn cần nhớ 2 khái niệm nữa là:

⁺ THA cấp cứu: THA(bất kỳ mức HA tăng nào, phụ thuộc vào mực HA nền BN và biên độ tăng nhanh, thường là dộ II trở lên) cộng tổn thương cơ quan đích(hay gặp là bệnh não do THA, suy thận cấp, phù phổi cấp)

⁺ THA khẩn cấp: với trẻ >13 tuổi là >180/120 mmhg, trẻ <13 tuổi là > bpv 95+30

⁻ THA cấp cứu mục tiêu đưa HA về bình thường là <bpv 90, đối cới mấy đứa THA/suy thận mạn thì là < bpv 50

lood pressure le	10.5 10.	95	,		,			_					Print	t Option
			Systo	lic BP (r	nmHg)					Diasto	lic BP (r	mmHg)	Fillic	Da
BP (percentile)	Height percentile o			ntile or me	le or measured height				Heig	ht percen	tile or me	easured h	eight	
(percentile)	5%	10%	25%	50%	75%	90%	95%	5%	10%	25%	50%	75%	90%	95%
1 year								•						
Height (in)	29.7	30.2	30.9	31.8	32.7	33.4	33.9	29.7	30.2	30.9	31.8	32.7	33.4	33.9
Height (cm)	75.4	76.6	78.6	80.8	83.0	84.9	86.1	75.4	76.6	78.6	80.8	83.0	84.9	86.
50 th	84	85	86	86	87	88	88	41	42	42	43	44	45	46
90 th	98	99	99	100	101	102	102	54	55	56	56	57	58	58
95 th	101	102	102	103	104	105	105	59	59	60	60	61	62	62
95 th + 12 mmHg	113	114	114	115	116	117	117	71	71	72	72	73	74	74
2 years								_						
Height (in)	33.4	34.0	34.9	35.9	36.9	37.8	38.4	33.4	34.0	34.9	35.9	36.9	37.8	38.
Height (cm)	84.9	86.3	88.6	91.1	93.7	96.0	97.4	84.9	86.3	88.6	91.1	93.7	96.0	97.
3 years								•						
Height (in)	47.6	48.4	49.8	51.4	53.0	54.5	55.5	47.6	48.4	49.8	51.4	53.0	54.5	55
Height (cm)	121.0	123.0	126.5	130.6	134.7	138.5	140.9	121.0	123.0	126.5	130.6	134.7		t Optio
50 th	93	94	95	97	98	99	100	56	56	57	59	60	Print	E
90 th	107	107	108	110	111	112	113	69	70	71	72	72	73	73
95 th	110	111	112	113	115	116	117	72	73	74	74	75	75	75
osth + 12 mmHg	122	123	124	125	127	128	129	84	85	86	86	87	87	87
years					1							1		
Height (in)	49.3	50.2	51.7	53.4	55.1	56.7	57.7	49.3	50.2	51.7	53.4	55.1	56.7	57.
Height (cm)	125.3	127.6	131.3	135.6	140.1	144.1	146.6	125.3	127.6	131.3	135.6	140.1	144.1	146
50 th	95	95	97	98	99	100	101	57	58	59	60	60	61	61
90 th	108	108	109	111	112	113	114	71	71	72	73	73	73	73
95 th	112	112	113	114	116	117	118	74	74	75	75	75	75	7:
95 th + 12 mmHg	124	124	125	126	128	129	130	86	86	87	87	87	87	87
LO years														
Height (in)	51.1	52.0	53.7	55.5	57.4	59.1	60.2	51.1	52.0	53.7	55.5	57.4	59.1	60.
Height (cm)	129.7	132.2	136.3	141.0	145.8	150.2	152.8	129.7	132.2	136.3	141.0	145.8	150.2	152
50 th	96	97	98	99	101	102	103	58	59	59	60	61	61	6
90 th	109	110	111	112	113	115	116	72	73	73	73	73	73	7:
95 th	113	114	114	116	117	119	120	75	75	76	76	76	76	70
95 th + 12 mmHg	125	126	126	128	129	131	132	87	87	88	88	88	88	88

Bé gái 9 tuổi Chiều cao 134 cm Huyết áp 115/75 mmHg

Huyết áp 90th = 111/73 mmHg 95th = 114/75 mmHg 95th + 12 = 126/87 mmHg

mục tiêu hạ áp cho các bế bình thường không bệnh nền là về dưới BPV 90th bế có bệnh thận mạn, bệnh thần nền nhiều thì đưa về dưới BPV 50th => ghi hồ sơ ghi cái mốc mục tiêu ra để dễ

theo dõi các ngày sau

Tính độ lọc cầu thận eGFR

	Khuyến cáo	Công thức tính eGFR
Trẻ nhũ nhi CNLS thấp <2,5 kg (0-12 tháng)	Original Schwartz	29.1 x L/Cr
Trẻ nhũ nhi đủ tháng (0-12 tháng)	Original Schwartz	39.7 x L/Cr
Trẻ 1-12 tuổi	Revised Schwartz	36.5 x L/Cr
Trẻ vị thành niên 12-17 tuổi	Revised Schwartz	36.5 x L/Cr

eGFR (estimated glomerular filtration rate): ml/phút/1.73m²

L: chiều cao theo cm

Cr: creatinin huyết thanh theo µmol/L

ở NĐ1 thường dùng công thức là original. hệ số K đối với tất cả nữ và nam <12t là 48,6. còn đối với nam >12t: 61,9. Phương pháp enzyme

nhớ đơn vị eGFR: ml/ph/1,73m*2

để được xài CT Schwartz cải biên thì phải định lượng theo PP enzyme mà NĐ vẫn xài PR Jaffe => chỉ xài Schwartz cổ điển

- Isotope dilution mass spectrometry (**IDMS**) indicates a method for determining creatinine concentration that has been standardized using or traceable to IDMS. Contact laboratory if uncertain as to whether or not reported values are IDMS-traceable.
- The constant **k** is directly proportional to the muscle component of body and varies with age. The estimated GFR also depends on the laboratory assay used to measure serum creatinine.[1]
- When serum creatinine is measured by **Jaffe method** and the measurement is expressed as mg/dL, the value for **k** is 0.33 in premature infants through the first year of life, 0.45 for term infants through the first year of life, 0.55 in children and adolescent girls, and 0.7 in adolescent boys. When the measurement is expressed as mcmol/L, the value for **k** is 29.2 in premature infants through the first year of life, 39.8 for term infants through the first year of life, 48.6 in children and adolescent girls, and 61.9 in adolescent boys.
- When serum creatinine is determined using enzymatic methodology normalized to IDMS and expressed as mg/dL, [2] the value for **k** is 0.413 for all children with CKD between ages 1 and 16 years. When the measurement is expressed as mcmol/L, the value for **k** is 36.5.
- This calculator cannot be used to estimate the GFR for infants less than 1 year of age using the **IDMS** measurement for creatinine as it has not been validated in this age group.
- **IDMS**: isotope dilution mass spectometry; **GFR**: glomerular filtration rate; **CKD**: chronic kidney disease.

Phương pháp Jaffe

Hệ số k

29.2 trẻ nhũ nhi sinh non trong năm đầu

39.8 trẻ nhũ nhi đủ tháng trong năm đầu

48.6 trẻ em và trẻ nữ vị thành niên (12-17 tuổi)

61.9 trẻ nam vị thành niên (12-17 tuổi)

GIAI ĐOẠN AKI THEO TIÊU CHUẨN KDIGO

Giai đoạn	Creatinine huyết thanh	Thể tích nước tiểu
1	Tăng 1.5-1.9 x mức nền HOẶC tăng \geq 26.5 μ mol/L	<0.5 ml/kg/giờ trong 6-12 giờ
2	Tăng 2.0-2.9 x mức nền	<0.5 ml/kg/giờ trong ≥12 giờ
3	Tăng 3 x mức nền HOẶC tăng creatinine tới \geq 353.6 μ mol/L HOẶC bắt đầu điều trị thay thế thận HOẶC giảm eGFR < 35 ml/phút/1.73 m² ở bệnh nhân < 18 tuổi	<0.3 ml/kg/giờ trong ≥24 giờ HOẶC vô niệu trong ≥12 giờ

```
tiểu ít:
+ trẻ lớn: < 500ml/1,73m*2 da/24h
+trẻ nhủ nhi: < 1ml/kg/h
```

Tiếp cận phù

- 1/ Phù hay không? CN trước phù (quan trọng) + 7 yếu tố: Vị trí, Khởi phát, Thời gian, Tính chất, Diễn tiến, Yếu tố tăng giảm, Bệnh lý đi kèm
- 2/ Khu trú/toàn thân
- 3/ Phù toàn thân: gan, thận, tim, dinh dưỡng

nguyên nhân	Suy tim phải	Xor gan	SDD	Bệnh thân (HCTH)
Cơ chế chính gây phủ	tăng áp lực thuỷ tĩnh	Giảm áp lực keo+ tăng áp lực TM cửa	Giảm áp lực keo	giảm áp lực keo
Tính chất phù: +Vị trí phù đầu tiên/ vị trí phù nổi bật	2 chân	Băng bụng	Mu bàn tay bàn chân	Mặt, mi mắt
+Phù diễn tiên nhanh/chậm	Từ từ, trừ suy tim cấp	Từ từ	Từ từ	nhanh, đột ngột
+phù thay đổi theo tư thể/ thời gian trong ngày	Tặng vào buổi chiều tối, sau khi BN hoạt động	Không thay đổi	Không thay đổi	Sáng sóm, sau khi ngủ dây
Triệu chứng cơ năng (hỏi	Khó thở khi gắng	Hội chứng suy tế bào	Mệt mỏi, ăn	tiểu bọt,
trong phần bệnh sử: các triệu chứng đi kèm= triệu chứng âm tính có giá trị)	sức, khó thở khí nằm, khó thở kịch phát về đêm (suy tim trái, suy tim toán bộ)		uống kém	
Triệu chứng thực thể (trong phần khám thực thể)	Triệu chứng trước tim: TM cổ nổi, gan to, phần hồi gan-TMC, báng bụng, phù chân Triệu chứng tại tim: Hardzer, DNTN, gallop T3 (P) Triệu chứng sau tim: phổi sáng hơn bt (giảm máu lên ĐM phổi)	Hội chứng suy tế bào gan: sao mạch, lòng bàn tay son, vàng da, Hội chứng TALTMC: lách to, tuần hoàn bàng hệ,	Tóc rụng, móng dễ gây, gầy ốm, teo cơ, teo lớp mở đưới da, giảm chu vi vòng cánh tay	tăng huyết áp, thiếu máu, thể tích nước tiểu, cân nặng

Tiếp cận tiểu đỏ

- 1/ Tiểu đỏ = tiểu máu? (=hiện diện hồng cầu trong nước tiểu)
- Không phải từ đường niệu: đường tiêu hoá (XHTH)/ đường sinh dục (hành kinh)
- Không phải hồng cầu: thuốc, thức ăn, Mb (huỷ cơ), Hb (tán huyết)
- 2/ Cầu thận/ngoài cầu thận
- Toàn dòng/đầu dòng/cuối dòng
- Cục máu đông?
- Rối loạn đi tiểu
- Chấn thương
- Triệu chứng toàn thân

- nhớ: chẩn đoán 1 bệnh thận là có 4 chân:
- + ls: Hc thận học
- + cls: nước tiểu + miễn dịch
- + GPB

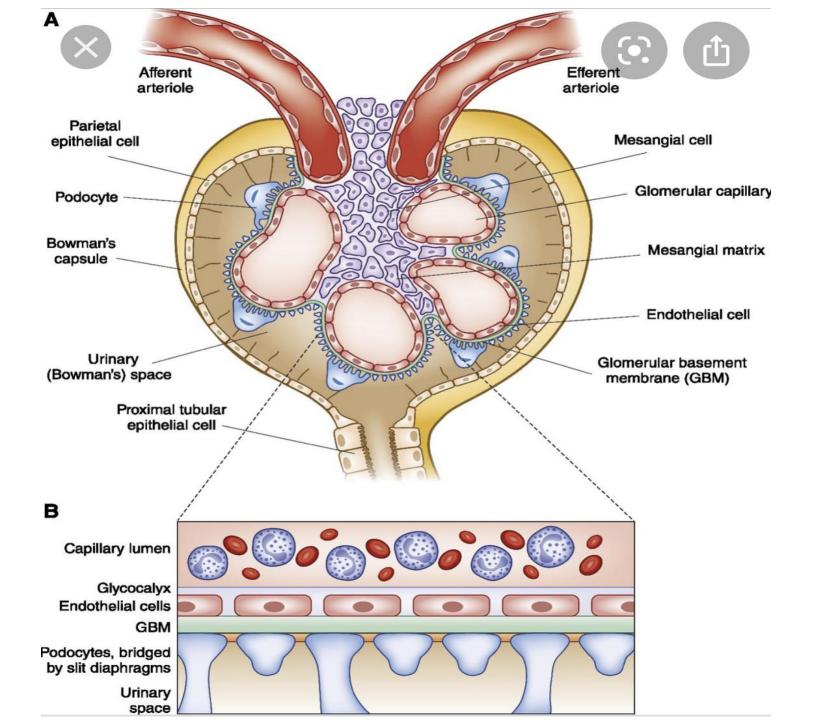
Tiểu máu đơn độc => ưu tiên soi cặn lắng và hình dạng HC niêu

TÀI LIỆU	TÊN XÉT NGHIỆM	KÉT QUẢ	CSBT	ĐƠN VỊ
R-TM-BI-021	Nước tiểu 10 thông số (máy	CYBOW)		
K-1M-BI-U21	Urobilinogen Glucose Bilirubin Ketones S.G Ery pH Protein Nitrite	1.6 + (14) Âm tính Âm tính 1.010 + (10), 5.0 ++++ (10) Âm tính	1.6 - 16 Âm tính Âm tính Âm tính 1.010 - 1.030 Âm tính 5 - 6 Âm tính	RBC/uL g/L
PR-TM-BI-036	Leukocytes ASC * Tế bào cặn lắng nước tiểu (Cặn lắng nước tiểu)	Âm tính Âm tính - Hồng cầu: Tìm không th - Bạch cầu: Tìm không th - Trụ: Trụ hạt: ít - Tinh thể: Calcium oxala	áy	WBC/uL mmol/L
PR-TM-BI-038	* Hình dạng hồng cầu niệu	 Hồng cầu: (+) không thể khảo sát hìn hồng cầu 	h dạng	

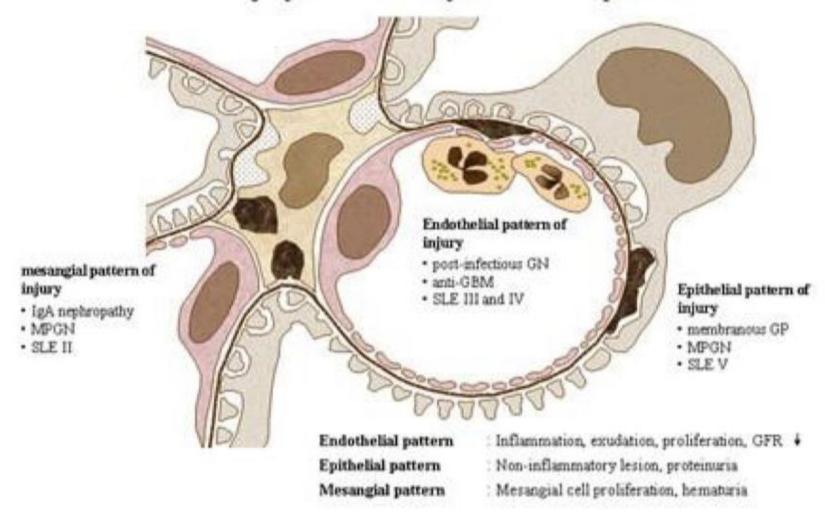
- soi cặn lắng trả về 4 thông số: HC, BC, trụ tinh thể.(Hc, bc: chỉ xác định là có hay ko)
- mục đíc soi cặn lắng:góp phần chẩn đoán tiểu
- máu (tiêu chuẩn là > 5HC/ quang trường 40). TPTNT càng nhiều thì càng nghi ngờ (2+,3+). nếu 1+thì coi chừng không phải nha. trụ Hc giúp phân biệt tiểu máu từ cầu thận nhưng rất khó thấy, phải làm thêm

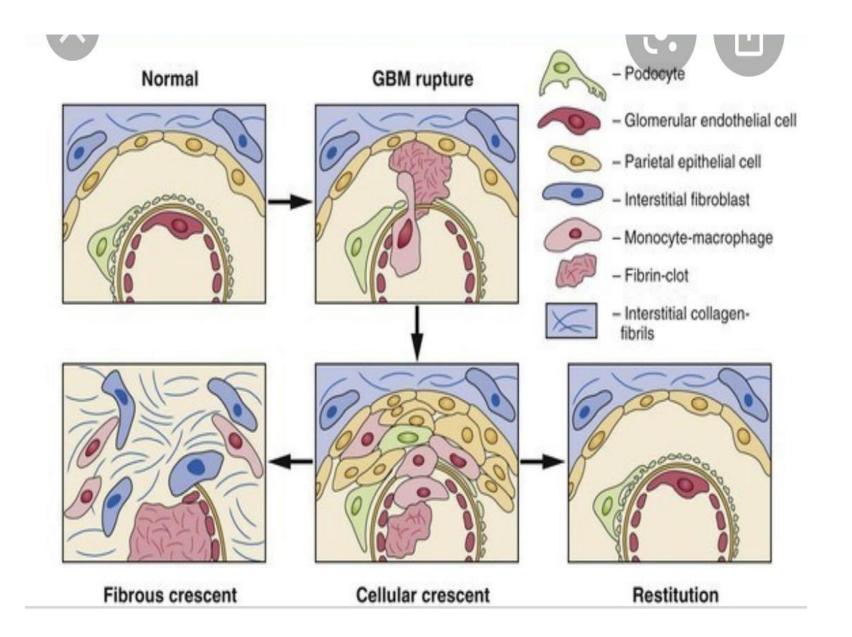
hình dang HC niêu.

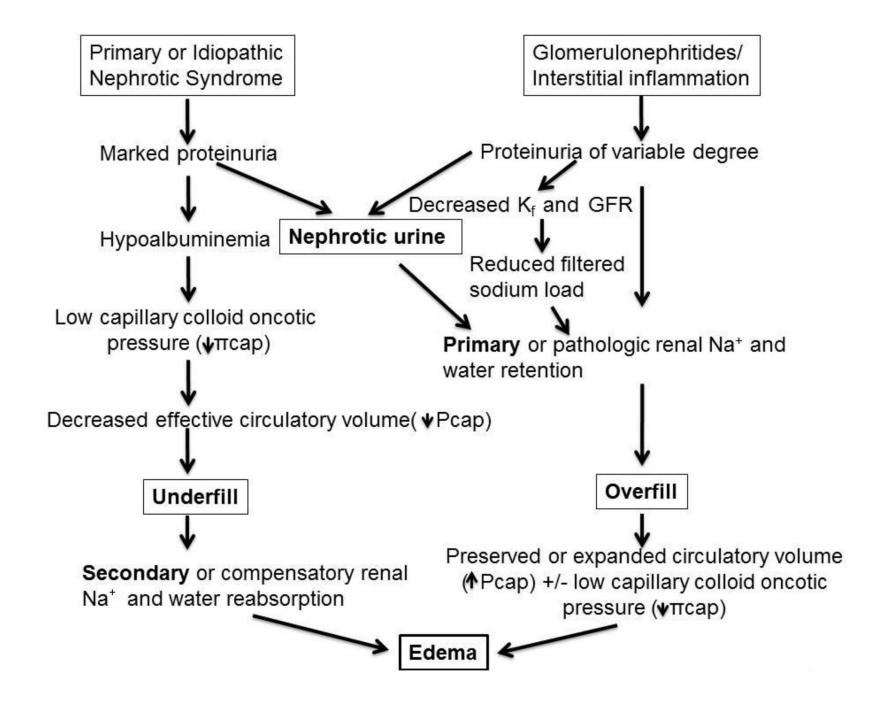
- 2 xét nghiệm trên là không có sẵn tại các bệnh viện tuyến nhỏ và chủ quan, tùy người làm--> vậy khi nào làm 2 cái này: chỉ khi tiểu máu đơn độc, không phân biệt được là từ cầu thận hay ngoài cầu thận

Glomerular injury determined by immune complex localization

Evaluation of a child with glomerular disease

Author: Patrick Niaudet, MD

Section Editor: F Bruder Stapleton, MD

Deputy Editor: Melanie S Kim, MD

Contributor Disclosures

All topics are updated as new evidence becomes available and our peer review process is complete.

Literature review current through: May 2019. | This topic last updated: Jan 05, 2018.

- Acute nephritic syndrome VCTC
- Isolated nephrotic syndrome HCTH don doc
- Recurrent macroscopic hematuria tiêu máu đại thể tái phát
- Rapidly progressive glomerulonephritis VCT tiến triển nhanh
- Chronic glomerulonephritis VCT man

TABLE 15.4 Differentiation Between Nephrotic Syndrome and Nephritic Syndrome

Typical Features	нстн Nephrotic	Nephritic
Onset	Insidious	Abrupt
Edema	++++	++
Blood pressure	Normal	Raised
Jugular venous pressure	Normal/low	Raised
Proteinuria	++++	++
Hematuria	May/may not occur	+++
Red blood cell casts	Absent	Present
Serum albumin	Low	Normal/slightly reduced